

Huumeita käyttävien ihmisten kotiin vietävä tuki- *kokemuksia ja* *hyväksi koettuja* *käytäntöjä*

Anne Ovaska
A-klinikkasäätiö
Völjy
20.4.2021

Oleellista

Työn tekemisen
rakenteet;
työntekijöille

Miten tekemisen
orientaatio näkyy
asiakastyössä

Vuorovaikutus; sinä,
minä, me? Dialogisuus,
välittäminen,
ammatillisuus,
osaaminen

Völjy

- 2014 lähtien
- Stea rahoitus
- Hajautetun asumisen tuki, osallistava toiminta ja työn reflektointi
- N 50 asumisen tuessa / vuosi
- N 230 asiakasta kaiken kaikkiaan / vuosi
- 3,5 työntekijää
- Nea- hanke 2018-2020 Stea rahoitteinen
- Tykö hanke 2021 -2021 ESR rahoitteinen

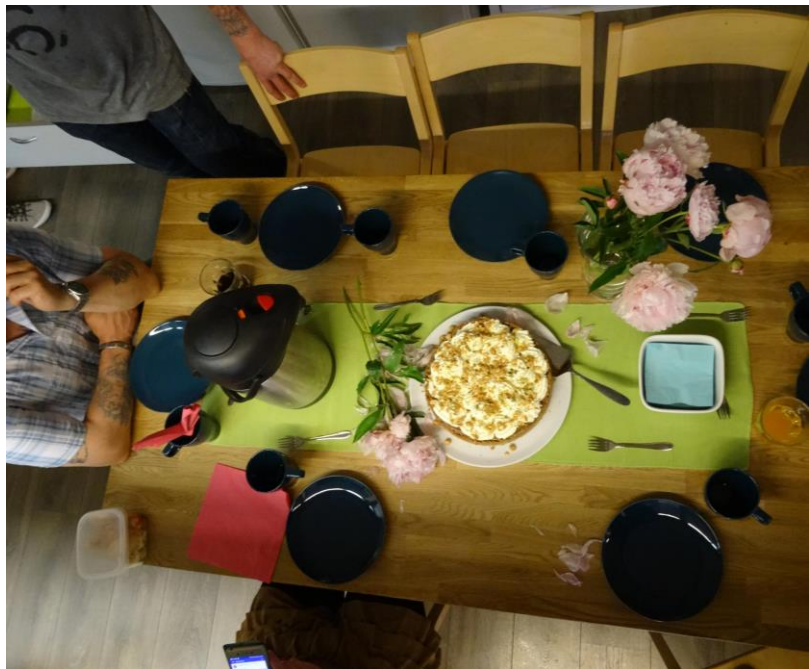
Työn tekemisen rakenteet; työntekijöille

- Yhteinen orientaatio; Perustehtävä? Kohderyhmä?
- Selkeät tavoitteet
- *Völjyssä Haittojen vähentäminen – matala kynnyks, traumatietoinen työote yhteiskunnallinen markkinointi -> asunto ensin*
- Tila keskusteluille -> rakenteissa sovitut ajat
- Suunnittelu, arviointi ja ”yhteiset kokemusten jakamisen tilat” -> Selkeys, Bändimäisyys; etukäteen harjoittelu, yhteen soittaminen, intuitio
- *Völjyssä; Viikko ja kuukasiohjelma, keskiviikko suunnittelu, arviointi, yhteistyöverkostot, koulutus, ”työpajat”, päivittäin purku*
- Työnohjaus ja jatkuva kouluttautuminen
- *Völjyssä; joka toinen työnohjaus koulutuksellinen, saa käyttää omia vahvuuksiaan ja kiinnostusta perustehtävän puitteissa ja niitä tuetaan*

Tavoitteet; Taklattava
asumismenot, kodin
kunnossapito, häiriöt

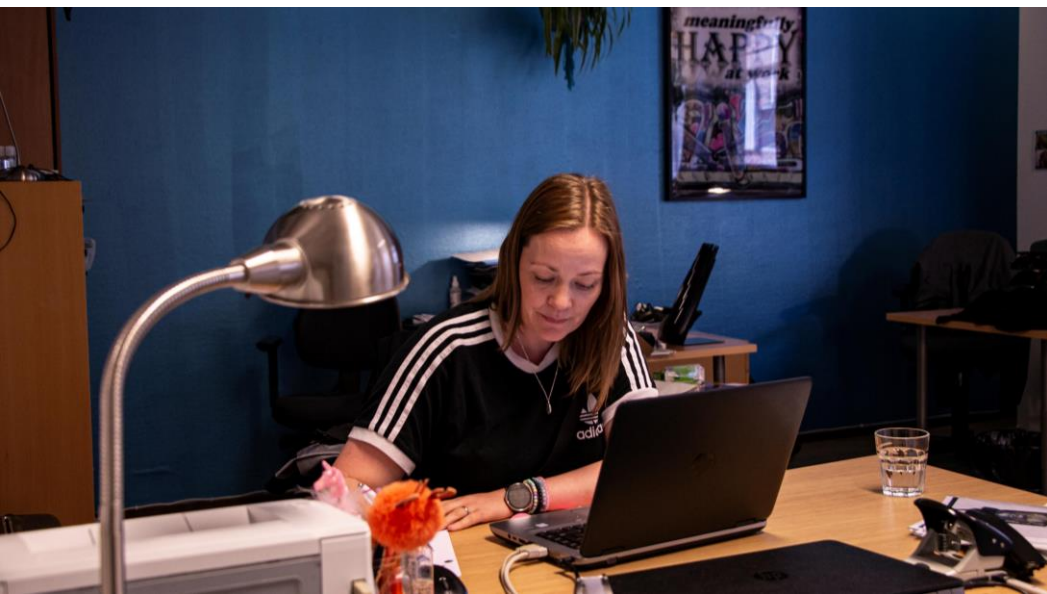

Miten työn orientaatio näkyy asiakastyössä

- Orientaatio; Palvelu tehdään "asiakkaalle sopivaksi", ei edellytetä elämäntapamuutoksia palvelun saamiseksi kunhan asumiseen liittyvät asiat saadaan yhdessä taklattua – matala kynnyks ei ole "vain retorinen lupaus", anonyymiys
- Pysytään kohderyhmässä "olla on ihan perustehtävän ytimessä"
- Traumatietoinen työote; asiakkaiden "oireiden sietäminen", ymmärrys, keskittyminen vuorovaikutukseen – ei henkilöihin, mahdollisimman turvallisen kontekstin luominen, pysyvyys, luottamus (oleminen ja tekeminen- tehdään se, mitä luvataan)
- Pragmaattisuus
- Kiinnipitävä työote; soitetaan perään, yritetään uudestaan ja uudestaan...

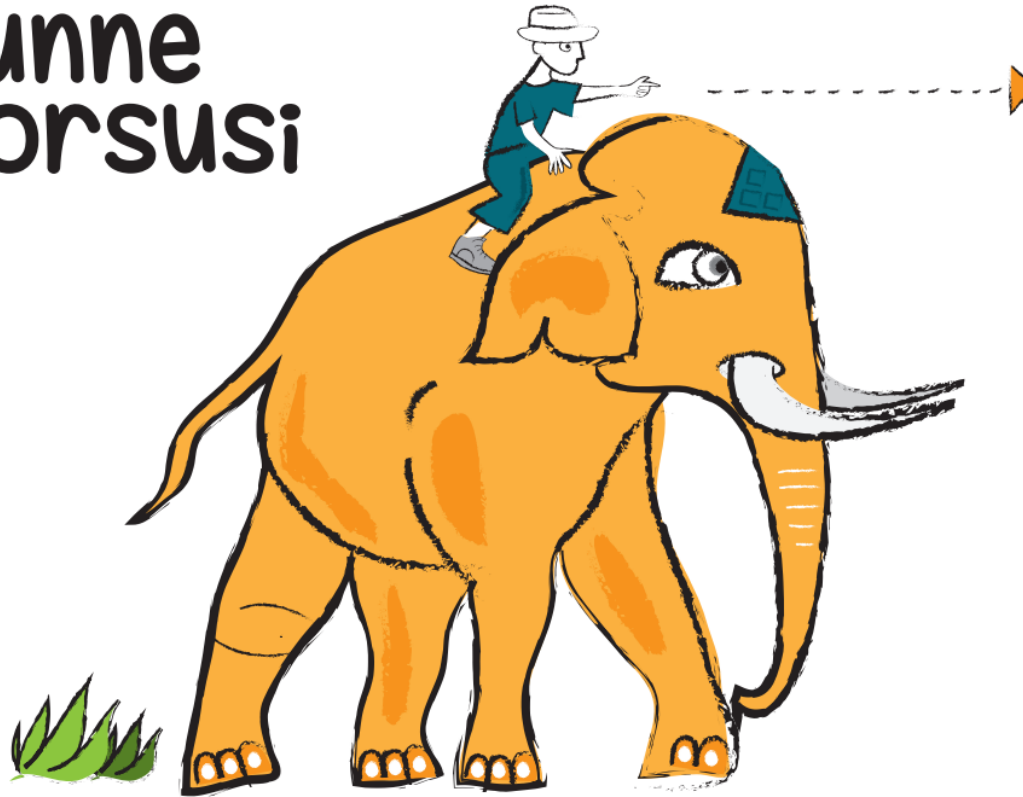

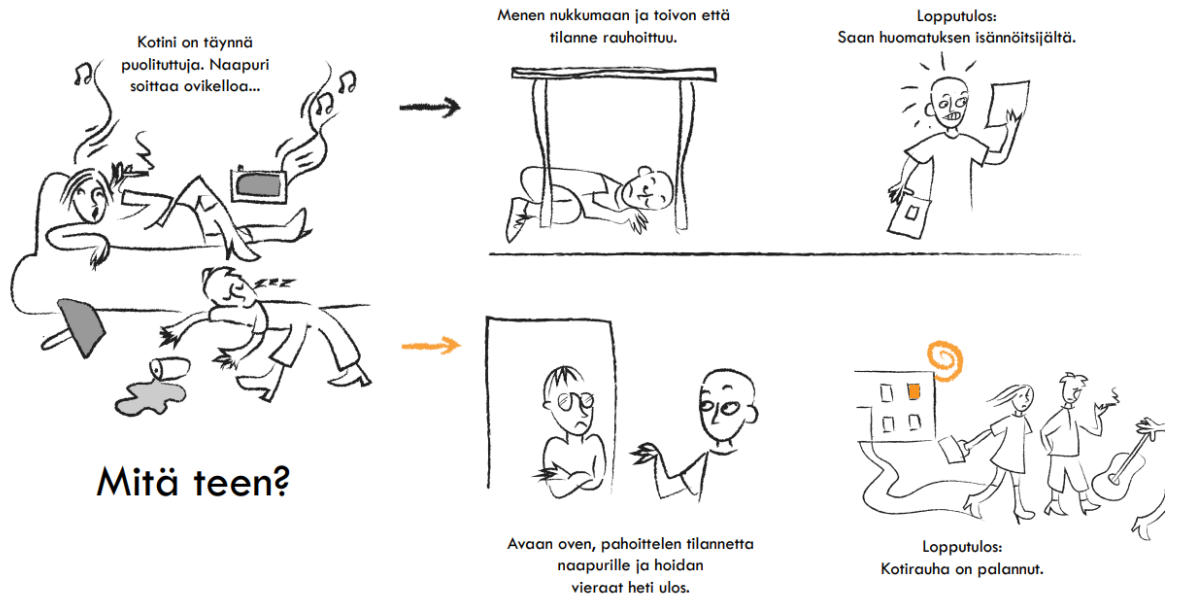
Yhteiskunnallisen markkinoinnin periaatteet- miten näkyy asiakastyössä

- Miksi asiakas ottaisi apua meiltä? Avun ja palvelun arvo ja hyöty
- Kilpailevat tekijät; addiktio, ihmissuhteet, muut menot....
- Avun piiriin houkuttelu
- -> Konkreettisuus, moralisoimaton ja ihmisläheinen asenne, kahvipaketti – kontaktista ja sellainen kokemus, että haluaa / on mahdollista tavata seuraavan kerrankin, puhutaan paljon muutakin kuin asumisesta ja sen haasteita. Tehdään muutakin.

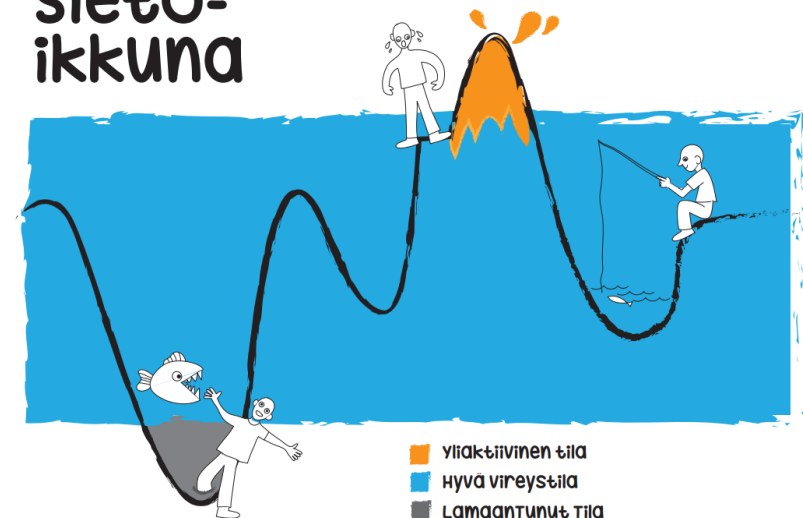
Tunne norsusi

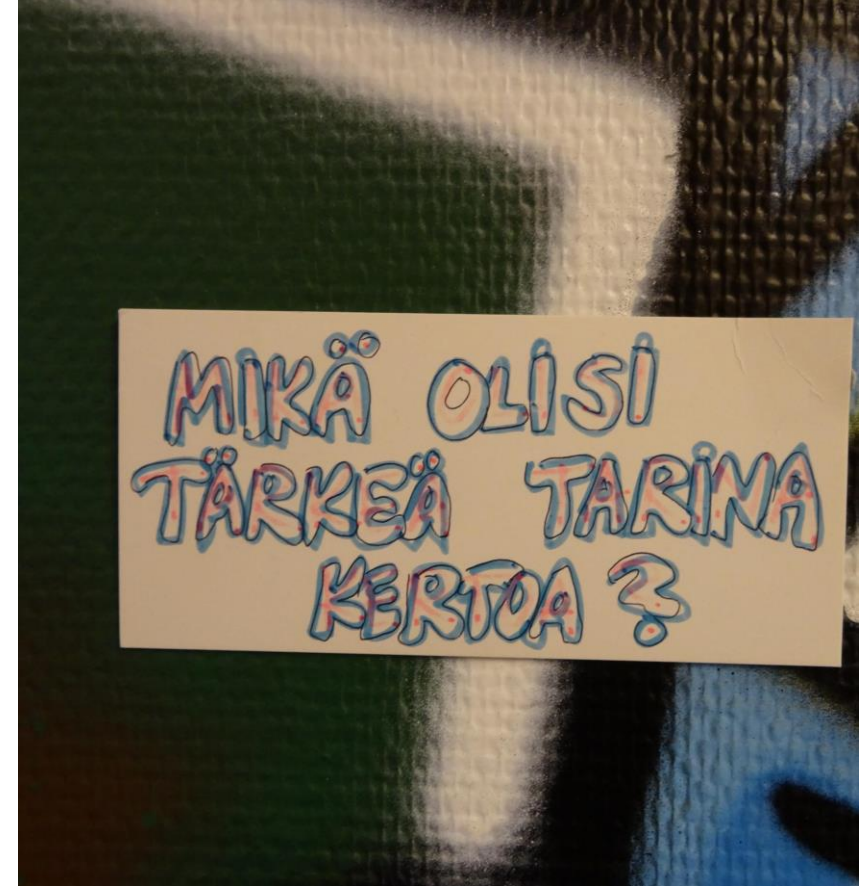
Alkuperäinen kuva ja teoria: Jonathan Haidt - Piirrosmaailman voijan käyttöön tehnyt Seija Nikkilä

Sieto- ikkuna

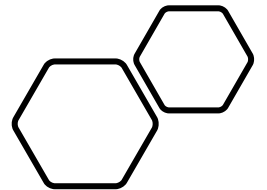

Alkuperäinen kuva: Daniel Goleman
Piirrosmaailman voijan käyttöön tehnyt Seija Nikkilä

Vuorovaikutus; sinä, minä, me?
Dialogisuus, välittäminen,
ammattillisuus, osaaminen

- Kun ei ole “pakkoa” käyttää palveluita – hyvä vuorovaikutus on tärkein “houkutus” tulla palveluun ja ottaa apua vastaan
 - Kun asiakastyön haasteita ja työn herättämiä tunteita voidaan riittävästi purkaa työntekijöiden kesken, ne eivät siirry haitallisesti asiakkaan ja työntekijän vuorovaikutukseen
 - Kun työntekijät saavat ymmärrystä mm traumojen vaikutuksesta vuorovaikutukseen, ei jäädä “jumiin” asiakkaan “käyttäytymiseen” tai omaan reagointiin
- > energiaa ja tilaa vapautuu “ihmiseltä ihmiselle” kohtaamiseen

Tilannekohaisille tarpeille herkistyminen (ollaan samassa kehyksessä)

- Käytännöllinen ” *Niin, pistetään noi paperiasiat sitten kuntoon. Me haetaan huomenna sulle tohon vuokravakuuteen, sitte se muutto ja se kodinperustamisraha huonekaluihin* ”
- Terapeuttinen ” *Nii, ja suurimman työn kuntoutumisessa sä oot tehnyt ite. Ymmärtääks se isä?* ”
- Arkinen ” *Mä kyllä pidän ratsusta shakissa. Mulla varmaan liittyy siihen että pidän hevosista muuten niin paljon* ”
- Pedagoginen ” *Se että kun heräät ja sitten vaan niinku yrittää opettaa siihen et kun kello on tietty aika niin on pakko syödä* ”

Johanna Ranta; Reducing harms through interactions: Workers orienting to unpredictable frames in a low-threshold project for people injecting drugs

-
- *"Jos joka kohdassa miettii, että kuuluuko tämä meille vai kenelle tämä kuuluu, niin mitään ei tapahdu ja kukaan ei hoida."*

"Kotiin päästään konkreettisilla palkinnoilla: viemällä jotain ja auttamalla siellä."

"Että jossei olis tällasta, nii se ei ehkä kuuluis meidän kohderyhmään?"

Älä kuvaile vettä,
kun ihminen on
hukkumassa..."

Lähteitä

- Suhteellinen toimijuus huumeita käyttävien matalan kynnyksen palveluissa : Tutkimus institutionaalisesta vuorovaikutuksesta (<https://trepo.tuni.fi/handle/10024/122717>)
- Matala kynnyks - pelkkä retorinen lupaus? <https://journal.fi/janus/article/view/50514/15286>)
- Haittoja vähentävän työn opas (https://a-klinikkasaatio.fi/sites/default/files/2019-12/haittoja_vahentavan_tyon_opas_voljy.pdf)
- Kohti kotia ja turvaa. Nais erityisyys asunnottomuustyössä (https://asuntoensin.fi/assets/files/2020/12/Kohti_kotia_ja_turvaa-pdf-versio-sivut.pdf)
- Apua auttajalle – myötätuntouupumuksen ja sijaistraumatisoitumisen psykofysiologia